

Johan Barvaeus och Jonas Trolle. Foto: Camilla Lagerman

Rotarymöte kastade ljus över samhällets mörka sida

Publicerad: 31 oktober 2023

Författare: Camilla Lagerman

Rotarys sedvanliga måndagsmöte flyttades under gårdagen till Lindeskolans aula, då man hade bjudit in två för kvällen mycket speciella föreläsare. Bland åhörarna satt förutom Rotarys medlemmar, även medarbetare från polisen, Lindesbergs kommun samt skolan, för att lyssna till Johan Barvaeus, lokalpolisområdeschef för Lindesberg och Jonas Trolle, chef för Center för våldsbejakande extremism (CVE).

Ämnet för måndagens Rotarymöte var ett mycket allvarsamt sådant, där man bland annat berättade om våldsbejakande extremism, gängkriminalitet och skolattacker.

Johan Barvaeus inledde eftermiddagens föreläsning med att berätta om kriser, hur de kan leda till utveckling, och hur man tillsammans kan arbeta förbyggande innan krisen drabbar.

- Jag kan konstatera att efter 28 år som polis har man varit med om en hel del omvälvande saker, som gjort att vi i grunden har fått förändra vårt mindset och vårt sätt att hantera de utmaningar som vi står inför, säger Johan.

Bland de händelser som Johan menar har omformat polisens arbetssätt fundamentalt nämner han som första punkt Stureplansmorden 1994 då tre unga män tömmer ett magasin rakt in i nattklubben Sturekompaniet, i syfte att skjuta dörrvakten som nekat dem tillträde. 4 människor dog och 20 skadades .

- För mig var det första gången som heder och avvisande fick en enorm effekt på samhället, berättar Johan.

Därefter vidrör han de oerhört tragiska polismorden i Malmö 1999, de våldsamma kravallerna i Göteborg 2001 och slutligen självmordsbombaren i Stockholm 2010, ett dåd som hade kunnat bli så otroligt mycket blodigare än det i slutändan blev.

- Det här blev återigen ett uppvaknande för svensk polis, något som visade sig väldigt bra 2017 på Drottninggatan. Då hade vi poliser som var mentalt förberedda på att göra skillnad, att ställa sig mellan en terrorist och medborgarna. Men vi har en del stora utmaningar framför oss, som påverkar säkerhetsläget i Sverige, bland annat Rysslands krig i Ukraina, koranbränningarna, LVU-kampanjen och konflikten i Israel, förklarar Johan.

Foto: Camilla Lagerman

Föreläsningens andra talare är Jonas Trolle, chef för Center för våldsbejakande extremism (CVE), som inleder med att prata om gängkriminaliteten och den våldsvåg som Sverige nu upplever. Bara hittills under 2023 har det inträffat 314 skjutningar som krävt 47 människoliv och skadat ytterligare 90 personer. Dessutom har 138 sprängningar genomförts, och därutöver 300 försök till sprängdåd.

- Det här är det allvarligaste problemet vi har i samhället just nu. Våldsbejakande extremism, risken för terror och förhöjt terrorhotnivå, det är ett problem och något vi måste förhålla oss till, men det här är det största problemet just nu, säger Trolle.

17 augusti höjdes höjdes terrorhotsnivån i Sverige från en 3 till en 4 på en 5-gradig skala, och Jonas förklarar bakgrunden till beslutet.

- I normala fall finns det ett konkret hot, här var det inte så, utan det var en massa olika samverkande händelser, som koranbränningar, LVU-kampanjer, uttalade hot mot Sverige utomlands och i landet som var bakgrunden till den höjda nivån, förklarar Jonas.

De tre största våldsbejakande miljöerna beskrivs vara den islamistiska, högerextrema samt den vänsterextrema, där de två förstnämnda är i majoritet. I dagsläget bedöms den största risken vara ensamagerande gärningspersoner som ofta radikaliserar online, och agerar på en uppfattad uppmaning från en organisation.

- De är de värsta, det är mycket bättre när de tillhör en organisation, då har man koll på folk. Den viktigaste arenan är den digitala, där man även gärna försöker påverka nästa generation, det vill säga ungdomar, via olika chattprogram och spel, berättar Jonas.

Jonas nämner även andra former av extremism, bland annat våldsbejakande djurrättsaktivism men även misogyni (kvinnohat) som även den till stor del är en onlinekultur, driven av incels.

- Vi har människor i världen och i landet som är beredda att kullkasta vår demokratiskt beslutade samhällsordning, och använda våld eller andra påtryckningsmetoder. Man får vara extremist, man får tycka saker, men man får inte ta till våld, berättar Jonas Trolle.

När det gäller skolsäkerheten och arbetet med att minska risken för skolattacker i Sverige, berättar Jonas att man arbetat fram ett förslag som beslutande politiker ska ta ställning till.

- Vi har en skolsäkerhetsutredning som har pågått sedan förra sommaren, och jag är chef för den utredningen. Bland våra förslag finns att det ska finnas möjlighet att kunna

genomföra lättare former av visitation, anmälningsskyldighet för skolpersonal när det gäller vissa typer av brott, samt att stärka upp för att skolan ska vara stängd för obehöriga, berättar Jonas och avslutar:

- Vi har haft skoldåd i Sverige sedan 1961, i Trollhättan 2015 var det en attack, och vi hade även några mycket uppmärksammade dåd under 2021-2022. Det här är en form av våldsbejakande extremism menar vi, och det är så pass förekommande på förberedelse- och försöksstadiet, framförallt förberedelse, så man kan prata om det här som en egen idé. Vi kan se att det finns en ökning och en inspiration från USA, där det tyvärr har pågått under många år.

Källa: LindeNytt.com

<https://lindenytt.com/nyheter/rotarymote-kastade-ljus-over-samhällets-morka-sida/>